

原語論壇
Aboriginal Language Forum

'omo cohũmũ ho mayũmũ ta cou ta psoseongeanã
阿里山鄒語的甘與苦

阿里山ツォウ語の「甘い」と「苦い」
“Sweet” and “Bitter” in the 'Alisan Cou Language

文 | motoyũ 'e peongsĩ 汪惠恩 (嘉義縣阿里山鄉阿里山國中小鄒語支援教師)

'O isi engha ta cou ci na'usna panto: masũecũ, cohũmũ, mayũmũ, sũmũ, mac'i, maski. te'o titho to e'e to cou ta psoseongana ho ake'a engha, mæzo titho to ehohanva ho eivsvũta, te ko'ko talũa.

coni.

masũecũ – na'no masũecũ 'e huv'o hicu.

ehohanva: ohela ta'unano 'oanũ no hicu 'omo masũecũ ci huv'o ne noana'o.

yuso.

nafongku – ake'a poa nafongku 'o fou teno mafe.

ehohanva: lahe yanca to mamameoi, monana atva'esi mafe 'ola poa ake'i nafongku ci fou, tenac'u sia to chumu ho pe'i ho poa cuyu, ake'a si to siu ho cu'cuauũ hocu ana, maitan'e o'ana ihe tiova to yu'fafinana 'emo maica ci 'oanũ.

tuyũ.

cohũmũ – na'no cohũmũ 'e teongo.

ehohanva: hola biebi to teongo, la baito to evi homo

鄒語一般認知的味覺有：酸、甜、苦、辣、澀、鹹，以下就以阿里山鄒語逐一簡述，並運用相關的小故事呈現其有趣之處，加深讀者對於味覺的印象。

1. **酸**。例：很酸的魔鬼橘。

小故事：以前族人認為很酸的橘子是屬於魔鬼的食物。

2. **腐肉酸**。讓肉有一點酸，會很好吃。

小故事：有些老人家認為這是好吃的味道，他們將肉放到有些微酸，再用水煮後，沾點鹽配生薑再吃下肚，他們認為那是最美味的食物，但現在多數的年輕人已經不能接受這個味道了。

3. **甜**。例：很甜的蜂蜜。

小故事：族人找蜂蜜時，會看樹開花的時候，若是埔鹽樹開花時，他們認為那時候的蜂蜜是最好吃的。

bəvnə, honci ya'bku 'omo bəvnə, lahe yanca to mamameoi mo atva'esi somafe 'o teongo ne miyo.

sptə.

mayəmə – na'no mayəmə 'e mayəmə.

ehohanva: hola eya yoskə 'e coua'toana lahe a'pə'pəya 'o maseseu to yoskə aəłə, sievi ho si to cuc'uaəłə ho ceucea tenac'u opaski neni to naveu la yuovei cohəmə ho isicu yəməca 'o vihi.

eimo.

səmə – na'no səmə 'e cuc'u hicu.

ehohanva: mo nana mais'a to hicu ho na'no pak'i, ko'ko isi yanca cuc'u hicu.

nomə.

mac'i – na'no mac'i 'e səmə.

ehohanva: la na'no mac'i 'o səmə ho ancumiyo tacəmə, at'inghi la na'no auseoseolə mafe hola t'itha roacəmə.

pitu.

maski – na'no maski 'e simeo.

ehohanva: ne noana'o hola yaa simeo 'e mamoomoo, la sievi ho sia to pupunga no pəoknə, la peela sona'va 'o simeo ho isi yaica. honte mici bonə no simeo lac'o i'mi tomo atva'esi noepe ho ahoza ana, lan'a tonzovi to chumu ho yaeza pei'i to chumu tec'u peela ana 'o simeo, aəmətə'a mau'to'to'həngə 'o mamameoi ne noana'o.

4. **苦**。例：很苦的魚腸（註：鄒族人直接說鮰魚的內臟為「苦」。）

小故事：鄒族族人抓鮰魚的時候，一定會將魚腸收集來，然後放點鹽及生薑炒一炒，再配飯吃，鮰魚的腸吃下肚後會回甘，這也是族人的最愛。

5. **辣**。例：很辣的魔鬼椒。

小故事：據說是因為辣椒的辣像魔鬼一樣不好惹，因此而得名。

6. **澀**。例：很澀的香蕉。

小故事：香蕉未成熟時是很澀的，但卻是用來做香蕉糕最好的材料。

7. **鹹**。例：很鹹的豬肉。

小故事：以前族人家裡有肉時，會將肉放進麻竹裡面用一層鹽一層肉的方式將肉醃製，這樣可以讓肉保存很久，都不會壞掉，家裡需要吃的時候，由上而下取用，用清水洗過，也用水煮過，從前的長輩真是有智慧啊！

